

Міністерство охорони здоров'я України
Державний заклад
«Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
Кафедра гуманітарних наук

Філософсько-гуманітарні читання

ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 3'2016

Дніпропетровськ
2016

УДК 130.3

**Друкується за рішенням Вченої ради
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»,
протокол № 3 від 31 березня 2016р.**

Філософсько-гуманітарні читання: Збірка наукових праць / Відп. ред. О.В. Добридень; редактування – В.Ю. Кравченко, А.І. Нікітенко. – Дніпропетровськ: ДЗ «ДМА», 2016. – 277 с.

У збірнику подано наукові статті та тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Філософсько-гуманітарні читання» з темою «Людина, суспільство і наука в умовах сучасних цивілізаційних змін», яка відбулася 15 квітня 2016 року у м. Дніпропетровськ. Розглядаються актуальні проблеми сучасного соціально-гуманітарного простору. Матеріали конференції присвячені специфіці і закономірностям становлення сучасного духовного середовища, педагогічних, освітніх та виховних методик, історико-філософських, психологічних, культурних, морально-етичних та соціально-політичних аспектів трансформації та модернізації суспільства і особистості.

Видання буде цікавим і корисним для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, а також студентів та аспірантів соціально-гуманітарних спеціальностей.

В сборнике представлены научные статьи и тезисы докладов международной научно-практической конференции «Философско-гуманитарные чтения» с темой «Человек, общество и наука в условиях современных цивилизационных изменений», которая состоялась 15 апреля 2016 в г. Днепропетровск. Рассматриваются актуальные проблемы современного социально-гуманитарного пространства. Материалы конференции посвящены специфике и закономерностям становления современной духовной среды, педагогических, образовательных и воспитательных методик, историко-философских, психологических, культурных, морально-этических и социально-политических аспектов трансформации и модернизации общества и личности.

Издание будет интересным и полезным для ученых, преподавателей высших учебных заведений, а также студентов и аспирантов социально-гуманитарных специальностей.

The collection includes The international scientific and practical conference «Readings in Philosophy and Humanities» with the topic «Man, society and science in modern civilization changes» held in Dnipropetrovsk, 15 April 2016. The papers presented at this conference cover the actual issues of modern socio-humanitarian space. Authors examine the specificity and laws of formation of modern spiritual environment, pedagogical, educational and upbringing methods, historical, philosophical, psychological, cultural, ethical, social and political aspects of transformation and modernization of society and personality.

The issues addressed may be interesting and useful for researchers, academics, students and graduate students in social sciences and humanities.

Статті друкуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст наданих статей несуть їх автори.

Статьи публикуются в авторской редакции. Ответственность за содержание предоставленных статей несут их авторы.

Papers are published in author's edition. Authors are responsible for the content of their submitted papers.

місяця. За даними Інституту соціальних досліджень, так вважають 95 % опитаних жителів України.

Логіка перехідного процесу, принаймні в економічній його частині, вимагає структурних реформ, інвестицій, запровадження нових технологій, наявності кваліфікованої робочої сили, здатної та охочої інтенсивно працювати.

Співвідношення України з окремими європейськими країнами за основними макроекономічними показниками має пряму залежність від відставання за заробітною платою. Низький рівень заробітних плат спонукає значну частину населення шукати роботу за межами України. Водночас не можна не помітити, що багато хто з наших співгромадян, хоча і жаліються на бідність, насправді прагнуть не стільки більше заробляти, скільки менше працювати.

Через величезний розрив між життєвими стандартами і реальним рівнем життя, через неможливість задовольнити поточні потреби значна частина населення нехтує своїм власним добробутом у майбутньому. Сьогодні економіка України потребує значних внутрішніх, не інфляційних, довгострокових інвестицій у страхові фонди – перш за все пенсійні. Такі фонди дадуть змогу страхувати своє майбутнє українцям. Зазначимо, що за своїми масштабами в більшості розвинутих країн пенсійні фонди істотно перевищують державні бюджети.

Серед ціннісних орієнтацій населення, що мають украй важливе значення для формування соціально-економічної політики, слід назвати ще й прагнення не стільки до творчої роботи, скільки до конкретно визначеної діяльності, з чітким розумінням того, що і як необхідно робити. Принаймні 65 % вважають саме так, а 57,7% нічого не планують, розраховуючи на те, що життя саме підкаже, як діяти.

З усіх соціально економічних проблем, що стоять перед українською державою і потребують негайного вирішення, на перше місце населення ставить корупцію – 61,1 % відповідей. На даний час в країні почались повільні зміни до винищення масової корупції, але це тільки початок великого шляху. Такі феномени як хабарі мають бути викорінені. Це потребує спеціальних досліджень, а також є необхідність цілеспрямованої роботи в цьому напрямку серед населення, якою чомусь нехтують владні структури.

Вражає, що потрапивши в інше середовище, українські емігранти починають поводитись за його правилами, не вимагаючи чайових. З цього випливає, що саме середовище формує адекватні собі суспільні настрої, ставлення до роботи, усвідомлення власної ролі у своєму житті. Таким чином, уже сьогодні існуюче в Україні соціально – психологічне середовище калічить і майбутні покоління. Основа підйому суспільного прогресу – узгодженість політичних рішень із ціннісними орієнтаціями населення через вплив на соціальні настанови. Слід визнати, що досі діяльність влади такої мети не досягла, це підтверджує населення України, маючи песимістичні очікування майбутніх змін.

Література:

1. Запорожан В. М. Біоетика: підручник / В.М. Запорожан, М.Л. Аряєв. – К.: Здоров'я, 2013.
2. Запорожан В.Н. Биоэтика: учебник / В.Н. Запорожан, Н. Л. Аряев. – О.: Одес. гос. мед. ун-т, 2005. – 295 с.
3. Антологія біоетики / за ред. Ю.І. Кундієва. – Львів: БаК, 2003. – 592 с.
4. Zaporozhan V.M. Bioethics: Textbook / V.M. Zaporozhan, M.L. Aryayev. – O.: The Odessa State Medical University, 2008. – 288 с.
5. Zaporozhan V.M. From Bioethics – to Nooethics / V.M. Zaporozhan. – Varna: Scripta Scientifica Medica, 2008. – Vol. 40 (1). – P. 7-12.

УДК 378.14-057.632

Хмельникова Л. І., Клебанський Є. О.

**ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпропетровськ
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ФАРМАЦЕВТА З ЙОГО ХІМІЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ**

Згідно нової освітньої парадигми основним результатом діяльності ВНЗ виступає професійна компетентність випускника, показником якої служить рівень розвитку його професійної культури. Вагомий внесок у формуванні професійної компетентності вносять хімічні дисципліни, які в свою чергу формують хімічну компетентність, структурними складовими якої є загальнохімічні та специфікохімічні компетентності.

Ключові слова: хімічні дисципліни, професійна компетентність, хімічна компетентність, загальнохімічна компетентність

В соответствии с новой образовательной парадигмой основным результатом деятельности ВУЗа выступает профессиональная компетентность выпускника, показателем которой служит уровень развития его профессиональной культуры. Весомый вклад в формирование профессиональной компетентности вносят химические дисциплины, которые, в свою очередь, формируют химическую компетентность, структурными составляющими которой являются общехимические и спецификохимические компетентности.

Ключевые слова: химические дисциплины, профессиональная компетентность, химическая компетентность, общехимическая компетентность

Accordance with the new educational paradigm, the main result of the activities of the university acts as the professional competence of graduates, as measured by the level of development of its professional culture. An important contribution to the formation of professional competence of introducing chemical disciplines, which, in turn, form the chemical expertise, structural components which are obshchekhimicheskie spetsifikohimicheskie and competence.

Keywords: chemical discipline, professional competence, chemical competence, general chemical competence

Постановка проблеми. Згідно нової освітньої парадигми основним результатом діяльності ВНЗ виступає професійна компетентність випускника, показником якої служить рівень розвитку його професійної культури. Розвиток сучасної фармації в значній мірі обумовлений впровадженням досягнень хімічних наук. Це пов'язано з тим, що сучасні методи діагностики, лікування та профілактики захворювань засновані на законах хімії, фізико – хімічних методах аналізу. Сьогодні кваліфікаційна освітня модель підготовки фахівця змінилася на компетентнісну модель, що припускає єдність знань, умінь, особистісних якостей. Формування професійних компетенцій сучасного провізора повинно здійснюватися як при вивченні дисциплін професійного, так і природничо-наукового циклу.

Аналіз дослідження. Аналіз науково-методичної літератури, інформаційних джерел мережі Internet показав, що значення хімічних дисциплін досліджувався в підготовці фахівців різних профілів [2,с.100; 6,с.525; 7, с.36]. Хімічні дисципліни мають величезний потенціал для формування наукового світогляду майбутніх фахівців, розвитку їх системного, логічного, рефлексивного і критичного мислення, здібностей до саморозвитку. Хімічні дисципліни можуть внести вагомий внесок щодо формування у студентів розуміння інтеграційних процесів, характерних для сучасної науки, реального зв'язку хімічної науки з різними сферами життєдіяльності суспільства, формування ціннісно-світоглядних аспектів. З іншого боку, хімічні дисципліни мають великий потенціал для реалізації виховних функцій. Це і почуття патріотизму, гордості за досягнення вітчизняної науки, розуміння значення хімічної грамотності членів суспільства. Поряд з цим, хімія - це захоплююча сфера для наукового пошуку, полігон для творчих шукань. З огляду на вищевикладене, а також на те, що фармація пов'язана зі створенням, виготовленням, стандартизацією, оцінкою якості, зберіганням і відпуском лікарських засобів, значення хімічних дисциплін у формуванні професійних компетенцій майбутнього фармацевта важко переоцінити. Цикл хімічних дисциплін в системі підготовки фармацевта (неорганічна, органічна, аналітична, фізична і колоїдна хімії) слугують основою для подальшого вивчення спеціальних дисциплін (фармацевтична хімія, фармакологія, фармакогнозія, фармацевтична технологія). Зміст навчання вищезазначених спеціальних дисциплін входить до складу професійних міждисциплінарних курсів. Так, знання вмісту в рослинах хімічних речовин (потенційних лікарських засобів) і хімічні перетворення з ними в процесі вегетації необхідні для освоєння дисципліни «Фармакогнозія». Вивчення дисципліни «Фармацевтична технологія» неможливо без розуміння хімічних процесів, що перебігають при виготовленні лікарських форм. При оцінці рецептурного пропису фармацевта необхідно вирішити цілий ряд проблем, пов'язаних з використанням стабілізаторів, консервантів, ізотонуючих та інших допоміжних

речовин з одночасним підбором розчинників, мазевих і супозиторних основ. Додавання таких речовин не є механічним процесом, а відображає осмислений вибір і забезпечує отримання якісних і стабільних лікарських препаратів, що гарантують при цьому максимальний прояв терапевтичної активності субстанції на рівні цілісного організму або виявляють регіональний вплив на певні органи або тканини.

Таким чином, основна мета вивчення студентами - фармацевтами хімічних дисциплін полягає у формуванні хімічної компетенції в контексті майбутньої фармацевтичної діяльності. Зміст і сам процес навчання хімії є одним з базових основ, на якому формуються загальні та професійні компетенції майбутніх фахівців. Аналіз науково-методичної літератури показують, що існують різні точки зору у визначенні хімічної компетенції фахівця, а саме: інтегративна якість особистості, що виявляється в здатності вирішувати типові завдання, що відображають зв'язок хімічної науки і практики з цілями, змістом і методами навчання [2,с.100]; інтегральна якість індивіда з виробленими у нього на певному рівні спеціальними компетенціями, які є комплексом хімічних знань, умінь, досвіду діяльності та ціннісних орієнтацій [4,с.10]; предметні знання індивіда, практичне застосування знань до конкретних ситуацій стану речовини, перебігу хімічних процесів, їх вивчення, застосування і практичного використання, ціннісне і відповідальне ставлення в соціальному, моральному та екологічному контекстах [5, с.90]; інтегральна якість особистості студента, що виявляється в здатності вирішувати типові завдання при приготуванні розчинів, якісному і кількісному аналізі та виявленню фізико-хімічних умов зберігання лікарських засобів [6, с.525]. Хімічна компетенція - це також результат освітніх технологій, методів, форм навчання хімічних дисциплін, усього освітнього середовища хімічної освіти, що створює умови застосування професійно значущих знань і досвіду [8, с.10].

Узагальнюючи вищенаведене та враховуючи власний аналіз під хімічною компетентністю фахівця фармацевтичної галузі розуміємо інтегральну характеристику, що визначає здатність фахівця вирішувати професійні проблеми і типові професійні завдання, які виникають в реальних ситуаціях професійної діяльності, з використанням хімічних знань, професійного і життєвого досвіду. Разом з тим, в контексті значущості хімічних дисциплін в освоєнні студентом дисциплін професійного циклу, під хімічною компетенцією студента - майбутнього фармацевта розуміємо інтегральну характеристику особистості, що відображає готовність до вивчення спеціальних дисциплін (дисциплін професійних модулів), які вимагають хімічної підготовки, а також здатності використовувати свої хімічні знання, вміння, навички, ціннісні відносини для вирішення різного роду практичних і теоретичних проблем і завдань у майбутній професійній діяльності. Як відомо, сучасна хімічна наука являє собою систему окремих наукових дисциплін: аналітичної хімії, неорганічної хімії, фізичної і колоїдної хімії, хімії високомолекулярних сполук, біохімії, геохімії та ін.. З одного боку, ці окремі хімічні наукові дисципліни мають різні предмети вивчення, з іншого - органічно взаємозв'язані «гілками» науки хімії. В основі цього взаємозв'язку полягають загальні поняття, хімічні закони і теорії. В структурі хімічної компетенції, як складової професійної компетентності майбутнього фармацевта, на нашу думку, доцільно виділити загальнохімічні і специфікохімічні компетенції. Основу загальнохімічних компетенцій повинні складати: знання і вміння користуватися хімічною мовою, використовувати загальні хімічні поняття (кількість речовини, валентність, ступінь окислення та ін..) та базові хімічні закони, закономірності для опису хімічних об'єктів, процесів виявлення причинно - наслідкових відносин; знання основних класів хімічних речовин, типів хімічних реакцій, хімічних зв'язків, а також одиниці виміру, що застосовуються в хімії; навички безпечного поводження з хімічними речовинами та проведення стандартизації лабораторних процедур і використання лабораторного обладнання; вміння проводити спостереження, документувати результати хімічного аналізу; досвід дослідницької діяльності в галузі фармації з виконанням хімічних методів аналізу; вміння виявляти і пояснювати взаємозв'язок складу, будови і

властивостей речовин з їх фармакологічною дією та ін.. Специфікохімічні компетенції повинні формуватися при навчанні окремих хімічних дисциплін. Наприклад, при вивченні дисципліни «Аналітична хімія» основою специфікохімічних компетенцій є: знання якісних реакцій; володіння технікою аналітичних операцій, методиками виконання якісних і кількісних аналізів; вміння аналізувати суміші йонів, використовуючи дробовий і систематичний хід аналізу; раціональний підбір методики і проведення аналізу зі застосуванням знання хімічної будови речовини; робота з мірним посудом, з приладами; підготовка титрованих розчинів, встановлення титру і еквівалентної концентрації розчину; виконання обчислювань в титриметричному аналізі та ін. При вивченні дисципліни «Фармацевтична хімія» основою специфікохімічної компетенції є: володіння методиками виконання якісного і кількісного аналізу лікарських речовин, вміння застосовувати методи якісного і кількісного аналізу при аналізі лікарських засобів, лікарських форм, в тому числі двокомпонентних, вміння вибирати найбільш раціональні методики. Згідно з вимогами підготовки сучасного фармацевта процес навчання хімічних дисциплін повинен бути спрямований на розвиток як загальних, так і професійних компетенцій. На підставі аналізу професійної діяльності фармацевта нами були виділені професійно важливі якості, необхідні для ефективного реалізації цієї діяльності та потребують розвитку в процесі підготовки фармацевта в освітній організації: емоційна стійкість (вміння зберігати здатність до ефективного діяльності в складних і критичних ситуаціях, спокій і тримати контроль над собою); комунікативні якості (вміння співпрацювати, взаємодіяти з іншими людьми, групою, колективом, дотримуючись правил поведінки, спілкування, вміння коригувати небажану поведінку інших людей, знаходити рішення в нестандартних ситуаціях); адаптивність і гнучкість (здатність швидко і адекватно реагувати на зовнішні ситуації, бачити і визначати проблему та шляхи вирішення, оцінювати результати, готовність до змін, успішно адаптуватися до мінливих вимог і ситуацій); організаторські здібності (здатність організовувати своє життя і життя інших відповідно до соціально значущих уявлень про здоровий спосіб життя, керувати людьми і вміння підкорятися; спонукати людей до активної діяльності; організовувати себе і колектив на вирішення поставлених цілей і завдань, брати на себе відповідальність за прийняте рішення і дії); цілеспрямованість, яка виражається в наполегливості в досягненні поставлених цілей (особистісного чи професійного росту), в здатності утворювати пріоритети і тимчасову послідовність, в орієнтації на кінцеву мету результатів праці та ін.. З нашої точки зору, процес навчання хімічних дисциплін може забезпечувати розвиток компонентів більшого числа професійних і загальних компетенцій. Реалізації компетентнісного підходу в системі хімічної підготовки майбутнього фармацевта здійснюється через принципи спадкоємності, наступності у навчанні студентів.

Таким чином, виконаний аналіз дозволяє зробити висновок, що навчання хімічних дисциплін, поряд з формуванням і розвитком загальнохімічних і специфікохімічних компетенцій, може забезпечувати розвиток істотно більшої кількості компонентів майбутнього фармацевта.

Література:

1. Европейский образовательный портал [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.euedu.org. Болонский процесс; Украинский аспект.
2. Литвиненко Т. Н. Внедрение кредитно-модульной системы в учебный процесс подготовки провизоров-технологов // Запорожский мед. ж. – 2013.- №2. (77)-115 с.
3. Пидаев А.В., Передерий В.Г. Болонский процесс в Европе. – Одесса: Одес. гос. мед. ун-т. -2004.- 192 с.
4. Пляка Л.В. Психологічні особливості розвитку професійної комунікативної компетентності у майбутніх провізорів. Автореф. дис.д. псих.н. // Л. В. Пляка.- К., 2010
5. Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Левківський К.М., Сухарніков Ю.В. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес // Вища школа. 2004. № 2–3. С. 97–125.
6. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних освіти/ Фіцула М.М. – К.: Видавн. центр «Академія», 2000. – 544 с. (Альмаматер).

7. Шадриков В.Д. Новая модель специалиста: инновационная подготовка и компетентностный подход // Высшее образование сегодня. — 2005. — №9. — С. 34-42.

8. Глушко А. Н. Психолого-эргономические основы и средства профессионализации студентов медицинских вузов. Автореф. дис. д.псих. н./ А. Н. Глушко.- М., 2006.

УДК 323

Кравченко В. Ю.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпропетровськ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ БІДНІСТЮ, СОЦІАЛЬНОЮ НЕРІВНІСТЮ І ПОЛІТИЧНИМ НАСИЛЛЯМ

Досліджено залежність між рівнем соціально-економічного розвитку та інтенсивністю колективного політичного насилля. Доведено, що бідність і нерівність є вагомим джерелом ескалації конфліктів із застосуванням насилля.

Ключові слова: політичне насилля, бідність, нерівність, громадянська війна, поляризація.

Исследована зависимость между уровнем социально-экономического развития и интенсивностью коллективного политического насилия. Доказано, что бедность и неравенство является важным источником эскалации конфликтов с применением насилия.

Ключевые слова: политическое насилие, бедность, неравенство, гражданская война, поляризация.

The dependence between the level of socio-economic development and collective intensity of political violence is research. Proved that poverty and inequality is a major source of escalating conflict with the use of violence.

Keywords: political violence, poverty, inequality, civil war, polarization.

Наприкінці ХХ століття дослідники і політичні аналітики почали все більше уваги приділяти проблемі дослідження джерел політичного насилля. Ключовим напрямком цих досліджень стало активне вивчення взаємозв'язку між рівнем соціально-економічного розвитку, бідності, нерівності та інтенсивністю і тривалістю різних форм колективного насилля. У світі сьогодні налічується близько 1,1 мільярда людей, які живуть за межею крайньої бідності (менше 1,25\$ на день), що значно підсилює ризик застосування політичного насилля в якості засобу політичної боротьби [2]. Враховуючи це, світові аналітичні центри почали все частіше наголошувати, що найбідніші держави є джерелом нестабільності, конфліктів та інтенсивного колективного насилля і становлять серйозну загрозу для сучасної системи міжнародної безпеки. Авторитетні дослідники П. Кольє, А. Хофлер, Н. Самбаніс, Т. Р. Гарр, Й. Галтунг, Дж. Фірон, Д. Лейтін провели цілу серію емпіричних досліджень покликаних продемонструвати залежність між рівнем бідності держави і тривалістю громадянської війни на її території. Така позиція спиралася на припущення, що бідні, неосвічені і соціально незахищені соціальні групи більше схильні підтримувати радикальні мілітаристські угруповання та ідеології, особливо в багатоскладових суспільствах, які фрагментовані на різні мовні, релігійні, етнічні групи. Довготривале погіршення соціально-економічної ситуації підштовхує індивідів до об'єднання в маргіналізовані групи тиску, які розглядають політичне насилля в якості ефективного інструменту боротьби з існуючим політичним режимом. В умовах бідності значні соціальні групи почувають себе виключеними із політичного процесу і вважають умови свого життя несправедливими, що змушує їх звернутися до силових методів боротьби і приєднатися до діяльності незаконних збройних формувань.

В. Фланаган і Е. Фогелман, на початку 70-х років ХХ століття, провели порівняльне дослідження насилля у понад 60 державах в період 1860-1960 роки і виявили, що держави з найнижчими показниками розвитку найбільше схильні до внутрішньодержавних конфліктів із застосуванням насилля [7, р. 12]. Й. Галтунг доводив, що бідність і соціальна нерівність самі по собі уже є формами насилля, яке він назвав структурним [8]. П. Кольє і А. Хофлер довели існування причинно-наслідкового зв'язку між рівнем доходів, економічним зростанням і громадянською війною. Відповідно до їхнього припущення, бідність і

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Іваненко В. В. Виховна робота у ВНЗ: анахронізм минулого чи турбота про майбутнє?.....	6
Корх О. М. Культурні передумови та філософські рефлексії ідеї особистого самовизначення в західному Середньовіччі.....	10
Алексеев А. П. Трансформация современного человека: pro и contra.....	14
Жадько В. А. Інноваційний потенціал Закону «Про вищу освіту».....	18
Вільчинський Ю. М. Географічний детермінізм всесвітньої історії.....	24
Надольний І. Ф. Наука – ключова модернізації суспільства в Україні.....	28
Щавелёв С. П. Современная семья: социологический образ и практические реалии.....	29
Шевцов С. В. Гуманитарная составляющая высшего образования (заметки нестороннего).....	34
Петрук Н. К. Гуманітарна освіта в глобальному світі.....	38
Леонюк Н. А. Социально-педагогическая поддержка людей с особенностями психофизического развития в условиях современного высшего образования.....	44
Ломачинська І. М. Феномен інформаційної культури в епоху глобалізаційних викликів сучасності.....	47
Годжатюрк Н. Образы святых в этническом самосознании.....	52
Авер'янова Н. М. Основні чинники консолідації українського суспільства.....	54
Бай Е. А., Шишкина Н. Б. Созависимость как личностная характеристика будущих специалистов по социальной работе.....	58
Казаручик Г. Н. Проблемы профессионального самоопределения студентов и способы их решения.....	63
Мороз В. І. З історії формування загальнолюдських та патріотичних цінностей у студентської молоді Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету.....	68
Стеценко І.П., Ирчаев А. Оценка развития домохозяйств Латвии.....	72
Карпенко К. І. Вплив філософії на світогляд майбутнього лікаря.....	75
Соколова Т. В. Менеджмент волонтерской деятельности как условие формирования профессиональной направленности будущих специалистов социально-гуманитарного профиля.....	79
Ситник О. І. Політико-правові аспекти реформування вищої освіти в Україні.....	82
Посвістак О. А. Проблема міждисциплінарного підходу у психології сім'ї.....	86
Кузнецов Д. П. Биозтика и зоны архаики в обществе.....	91
Старикова Г. Г. Смена парадигм в современной лингвистике и философии языка.....	96
Кочкорова Н. А., Алимова А. О. Здоровый образ жизни как компетентность.....	101
Шевель А. О. Біоцентризм як провідна концепція у ставленні до живого.....	104
Багирли Айнур Хикмет гызы. Проблема безработицы в Азербайджане.....	107
Олійник А. М. Деякі питання формування політичної культури у студентів в умовах переорієнтації та модернізації вищої освіти в Україні.....	110
Федоренко С. А. Світоглядна еволюція уявлень про феномен національної ідеї.....	115
Мунгунтулга Эрденечулуун. Theory and Methodology of Health education in Mongolia.....	120
Калыев А. С. Научный анализ международных отношений.....	123
Архипова Т. В. Стандартизация как одна из форм получения доступного образования для детей с ограниченными возможностями здоровья.....	126

Бойко Л. М. Диференційоване навчання на заняттях з іноземної мови.....	130
Сас І. М. К. Войтила про релігійний вимір соціального та духовного становлення особистості.....	133
Щепова Д. Р. Проведення відкритих занять з соціально-гуманітарних дисциплін в аграрних ВНЗ.....	138
Токтогулова Г. Т. Письменность кыргызского народа: проблемы и перспективы.....	143
Бутко Л. В., Бутко В. М. Антропоцентризм композиційно орієнтованих засобів авторизації медичного наукового тексту.....	146
Підкамінь Л. Й. Окремі базові елементи формування нової концепції сучасної науки.....	149
Добровольська С. Р. Формування компетентності в говорінні у студентів технічних спеціальностей.....	154
Громова О. В. Одиночество: эмоциональная и социальная отгороженность личности как симптом современного мира.....	156
Дейнека В. В. Ценности в информационном обществе.....	158
Олійник В. В. Феномен національної ідентичності українців у свідомості поліетнічного соціуму Закарпаття.....	161
Ярмоліцька Н. В., Соболев Т. В., Туренко В. Є. Університетська освіта: історія та сучасність у світлі європейських традицій.....	164
Лар'яновський І. С. Інтегральні цінності постнекласичного знання та соціотехнічного системного інжинірингу.....	170
Ганаба С. О. Коннективізм як освітня парадигма мережевої епохи.....	174
Эшиев А. К. Современные проблемы профессионального образования.....	177
Іванова Н. В. Соціовітальний аспект мислєдїяльностї в рефлексїях раціонального та ірраціонального.....	180
Кучера Т. М. Онтологічний сенс світоглядної культури як основи інтелектуальної складової особистості в умовах перехідного суспільства.....	184
Дмитроца О. С., Біла Н. М. Товариство «Просвіта» та українські політичні партії як культурно-освітні осередки в селах Галичини (кінець ХІХ – початок ХХ ст.).....	188
Копитко А. Д., Наконечний Р. А. Актуальні проблеми соціально-гуманітарної підготовки студентів в Львівському національному аграрному університеті.....	193
Бондарчук Л. Й. Навчально-просвітницька функція перекладної економічної літератури у системі вищої освіти України.....	200
Грєх О. Social media as one of the principles of teaching English to high school students.....	204
Кубрак О. В. Суїцид як соціальний феномен.....	207
Мудрак В. І. Соціально-філософські напрями обґрунтування фахової компетентності в системі вищої освіти як співвідношення «особистість-інформація».....	211
Дмитришин В. Ф., Васільєва О. С. Вплив інформаційних чинників на духовність сучасної української молоді.....	216

Наукове життя ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» (присвячується 100-річчю Дніпропетровської медичної академії).....	221
--	------------

Кондратьєв В. О., Бадогіна Л. П., Вакуленко Л. І. Інновації методики викладання педіатрії у вищому навчальному закладі очами іноземних студентів.....	221
Филат Т. В. Аспекты проблемы «мужчина и женщина» в трактовке ряда произведений классической западноевропейской литературы.....	224

Спирина И. Д., Шемякова Е. В. Особенности использования проективных методик как качественного метода исследования при освоении психологических категорий студентами в условиях глобализации.....	229
Толстікова О. О., Ковтуненко Р. В. Організація навчання у клінічній ординатурі на кафедрі педіатрії медичної академії.....	232
Опрышко В. И., Носивец Д. С. Организация педагогического процесса при изучении предметов «фармакология» и «клиническая фармакология».....	234
Дігтяр В. А., Садовенко О. Г., Камінська М. О. Роль студентського наукового гуртка у формуванні лікаря-дитячого хірурга.....	237
Карпенко Г. В. Соціокультурні особливості молоді як важливий фактор формування культури здоров'я.....	239
Пічкур І. М. Соціальні реалії та ціннісні орієнтації українського суспільства.....	243
Хмельникова Л. І., Клебанський Є. О. Взаємозв'язок розвитку професійних компетентностей фармацевта з його хімічною підготовкою.....	246
Кравченко В. Ю. Взаємозв'язок між бідністю, соціальною нерівністю і політичним насиллям.....	250
Павленко С. В. Психолого-педагогічні умови розвитку творчої обдарованості студентів у вищій школі.....	252
Подплетня О. А., Хмельникова Л. І. Основні напрямки формування хімічних компетентностей у студентів-фармацевтів.....	255
Zemlyakova T. D., Antonova O.V. Physiological and hygienic characteristics of relations of biorhythms and tendency to stress among Medical academy students and schoolboys.....	259
Харитонюк Л. М., Барсук О. М. Формування клінічного мислення майбутнього лікаря-педіатра.....	264
Шевченко О. А., Зайцев В. В. Основні завдання вищої медичної освіти при підготовці лікарів центрів громадського здоров'я МОЗ України на сучасному етапі.....	266
Відомості про авторів.....	271